

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11Co/76/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1512223720
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 06. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Štrignerová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2014:1512223720.3

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave, v právnej veci žalobcu: B., M..L..T., M. M. B. XX, Z., zast. Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, Bratislava, proti žalovanému: Slovenská L. - W. M. M. L., Ž. I.W. XX, Z., o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, na odvolanie žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava I zo dňa 3.3.2014, č.k. 50C/169/2012-52, jednohlasne (pomerom hlasov 3:0) takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvého stupňa sa v napadnutej časti **p o t v r d z u j e**.

o d ô v o d n e n i e :

V napadnutom uznesení súd prvého stupňa zamietol návrh žalobcu na prerušenie konania do právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorej predmetom je rozhodnutie o porušení práva žalobcu na zákonného sudcu a práva na nestranný súd a i návrh na spojenie vecí vedených na Okresnom súde Bratislava I v oddelení 50 C s totožnými účastníkmi a predmetom konania sp. zn. 50C/159/2012, 50C/160/2012, 50C/161/2012, 50C/162/2012, 50C/164/2012, 50C/165/2012, 50C/166/2012, 50C/167/2012, 50C/168/2012, 50C/169/2012, 50C/170/2012, 50C/171/2012, 50C/172/2012, 50C/173/2012, 50C/174/2012, 50C/175/2012, 50C/176/2012, 50C/177/2012, 50C/178/2012, 50C/179/2012, 50C/181/2012, 50C/182/2012, 50C/185/2012, 50C/186/2012, 50C/187/2012, 50C/188/2012, 50C/189/2012, 50C/191/2012, 50C/192/2012, 50C/193/2012 a 50C/199/2012.

Rozhodnutie právne odôvodnil právne ust. § 109 ods. 1 písm. b/, § 109 ods. 2 písm. c/ O. s. p. a vecne nesplnením zákonných podmienok na prerušenie konania, nakoľko v danom prípade nie sú dané dôvody na prerušenie konania v zmysle citovaných ustanovení . Posudzujúc žalobcom uvedený dôvod zakladajúci povinnosť súdu prerušiť konanie dospel k záveru, že podanie ústavnej sťažnosti jedného z účastníkov konania, nie je zákonnou prekážkou postupu konania, nakoľko Ústavný súd Slovenskej republiky nie je možné považovať za taký súdny orgán, ktorému môže byť vec postúpená podľa § 105 ods. 2 O. s. p. Uviedol, že súd konanie preruší podľa § 109 ods. 1 písm. b/ veta druhá O. s. p. iba vtedy, ak dospel k záveru, že všeobecne záväzný predpis, ktorý sa týka veci, je v rozpore s Ústavou, zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je SR viazaná a nie vtedy, ak k takémuto záveru dospel niektorý z účastníkov konania. Podanie ústavnej sťažnosti jedného z účastníkov sporového konania nie je zákonnou prekážkou postupu konania, ktoré sú taxatívne vymedzené v § 107 až § 111 O.s.p. - prerušením konania by preto mohlo dôjsť k zásahu do práv druhého účastníka konania zaručených mu v čl. 46 a čl. 48 Ústavy Slovenskej republiky.

Zamietnutie návrhu žalovaného na spojenie vecí právne odôvodnil ust. § 112 ods. 1 O. s. p. a vecne jeho nevhodnosťou, nakoľko pri spojení väčšieho množstva súdnych konaní sa konanie stáva neprehľadným a zbytočne komplikovaným z pohľadu jeho vedenia s tým, že zákon neukladá súdu povinnosť spojiť skutkovo rovnaké veci s totožnými účastníkmi, ale túto možnosť ponecháva na rozhodnutí súdu.

Proti uzneseniu vo výroku o zamietnutí návrhu na prerušenie konania (vychádzajúc z jeho obsahu) podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca namietajúc, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p., keď súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav (§ 205 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s ust. § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p.), ďalej z dôvodu, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 205 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci podľa § 205 ods. 2 písm. b) O.s.p., ako i z dôvodu, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p.). Odvolateľ poukázal na nepreskúmateľnosť, arbitrárnosť, ústavnú neakceptovateľnosť napadnutého rozhodnutia, ktoré bolo tak vydané v rozpore s čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (z odôvodnenia nevyplýva dôvod, pre ktorý súd prvého stupňa dospel k záveru, že neboli splnené podmienky pre prerušenie konania, o ktoré požiadal riadne a včas, a zároveň súdu predložil i listiny, ktoré dôvody prerušenia konania preukazovali). Poukázal na obsah jeho žaloby, v ktorej súd prvého stupňa upozornil na skutočnosti nasvedčujúce tomu, že sudcu, ktorému bola vec pridelená systémom súdneho manažmentu na prejednanie a rozhodnutie, je potrebné z konania vylúčiť. Okolnosť, že sa krajský súd s dôvodmi na vylúčenie sudcu nestotožnil neznamena, že v očiach žalobcu a objektívne v očiach verejnosti nemožno tohto sudcu považovať za nestranného z dôvodov (okrem tých, ktoré označil v žalobe), že rozhodnutie krajského súdu je v rozpore s ustálenou rozhodovacou praxou iných krajských súdov v skutkovo a právne totožných veciach (napr. vo veci vedenej na Krajskom súde v Trnave pod sp. zn. 11NcC/46/2012 zo dňa 17.10.2012, ktorý vylúčil všetkých sudcov Okresného súdu Dunajská Streda z rozhodovania a vec sťažovateľa prikázal na prejednanie Okresnému súdu Galanta). Navrhovateľ v odvolaní poukázal ďalej na to, že nakoľko základné právo na prejednanie a rozhodnutie veci nestranným súdom podľa čl. 36 ods. 1 Listiny (čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky) je v občianskom súdnom konaní zabezpečené vylúčením sudcu z jej ďalšieho prejednávania a rozhodnutia pre jeho zaujatosť, bolo povinnosťou súdu prvého stupňa konanie prerušiť do rozhodnutia Ústavného súdu o otázke nestrannosti súdu a osoby sudcu s tým, že rozhodnutie krajského súdu je v rozpore s judikatúrou Ústavného súdu SR a Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu. Poukázal na skutočnosť, že výsledkom ním podanej ústavnej sťažnosti pre porušenie jeho práva na nestranný súd, bude zrušenie rozhodnutia krajského súdu, keďže procesný postup, v ktorom o veci účastníka konania nerozhodol zákonný sudca, resp. súd zriadený v súlade so zákonom, je nezlučiteľný s garanciami vyplývajúcimi z čl. 48 ods. 1 Ústavy SR, z čl. 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a z čl. 6 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd - preto rozhodnutie vydané v takomto konaní nemôže byť ústavne akceptovateľné. Uviedol, že súčasťou základného práva na zákonného sudcu je nevyhnutne požiadavka, aby prípadné námietky účastníka súdneho konania ohľadne porušenia uvedených práv boli náležite preskúmané a aby sa s nimi preskúmateľným spôsobom vysporiadal súd, príslušný o týchto námietkach rozhodovať. Odvolateľ žiadal, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na opätovné prejednanie.

Žalovaný sa k odvolaniu písomne nevyjadril.

Odvolací súd preskúmal vec podľa § 212 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

V prejednávanej veci z obsahu spisu vyplýva, že podaním zo dňa 27.09.2012 sa žalobca domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd zaviazal odporcu na zaplatenie XXX euro z titulu majetkovej škody a XXX euro z titulu nemajetkovej ujmy vzniknutej nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Bratislava I , pretože tento nerozhodol o žiadosti o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie pre pohľadávku navrhovateľa, ktorá vznikla neplnením záväzku vyplývajúceho zo Zmluvy o úvere č.:XXXXXXXX. V podaní žalobcu zároveň žiadal o prikázanie veci inému súdu z dôvodu vylúčenia všetkých sudcov Okresného súdu Bratislava I z prejednávania a rozhodovania veci s odôvodnením, že Okresný súd Bratislava I, ktorý by bol inak oprávnený vec prejednať ako vecne a miestne príslušný súd podľa § 85 ods. 3 O.s.p., zapríčinil svojim nelegálnym konaním (nesprávnym úradným postupom) vznik škody na strane žalobcu, a preto nemôže byť zároveň orgánom súdnej moci, ktorý bude o tejto škode rozhodovať. Vec bola podľa platného Rozvrhu práce Okresného súdu Bratislava I pridelená na prejednanie a rozhodnutie zákonnému sudcovi V.. S. W..

V posudzovanej veci rozhodol Krajský súd v Bratislave uznesením zo dňa 16.10.2012, č.k. 3NcC /162/2012-20 o tom, že z prejednávania a rozhodovania veci je vylúčená V.. R. Z. a ostatní, vo výroku rozhodnutia vymenovaní sudcovia Okresného súdu Bratislava I (vrátane zákonnej sudkyne V.. S. W.) z prejednávania a rozhodovania vo veci vylúčení nie sú.

Podľa 109 ods. 2 písm. c/ O. s. p, pokiaľ súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na takéto konanie podnet.

Citované zákonné ustanovenie upravuje tzv. fakultatívne prerušenie konania, to znamená prerušenie konania, ktoré nie je pre samotné konanie nevyhnutné. Predmetné ustanovenie dopadá na procesné situácie, v ktorých súd môže konanie prerušiť, no nemusí tak urobiť. Prerušenie konania je tu na úvahe vec prejednávajúceho súdu a je upravené len ako procesná možnosť tohto súdu, nie však ako jeho povinnosť. Súd má najskôr zvážiť možnosť iných vhodných opatrení a až keď tieto zlyhajú, môže konanie prerušiť. Výber vhodného opatrenia (napr. spojenie vecí, prerušenie konania, vyriešenie predbežnej otázky) slúžiaceho účelu racionálnej organizácie postupu pri vedení príslušného konania má súd podriaďiť aj zákonnej požiadavke rýchlej a účinnej ochrany práv účastníkov v súdnom konaní (§ 6 O. s. p.) a spomedzi viacerých opatrení použiť to, ktorým sa ochrana práv účastníkov konania zabezpečí čo najrýchlejšie a najúčinnejšie. Rozhodujúcim hľadiskom je hospodárnosť konania, s prihliadnutím na ktorú prerušenie konania predstavuje vo všeobecnosti skôr výnimku ako pravidlo.

Ustanovenie § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p. musia súdy vykladať a uplatňovať v súlade s Ústavou Slovenskej republiky (čl. 152 ods. 4). Zo žiadneho ustanovenia Ústavy SR nemožno vyvodiť, že prerušením konania jeho účastník stráca právo na to, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prieťahov, zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR. Všeobecný súd sa pri uplatňovaní procesného postupu podľa § 109 ods. 2 písm. c/ O. s. p. preto musí spravovať aj požiadavkou, ktorá je zakotvená v tomto článku Ústavy SR a ktorá ukladá povinnosť prijať príslušné opatrenia umožňujúce prerokovanie napadnutých vecí bez zbytočných prieťahov, a tým vykonanie spravodlivosti v primeranej lehote.

Podľa § 109 ods. 1 písm. b/ O.s.p. súd konanie preruší, ak rozhodnutie závisí od otázky, ktorú nie je v tomto konaní oprávnený riešiť. Rovnako postupuje, ak tu pred rozhodnutím vo veci dospel k záveru, že všeobecne záväzný predpis, ktorý sa týka veci, je v rozpore sústavou, zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná; v tomto prípade postúpi návrh ústavnému súdu na zaujatie stanoviska.

Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy, každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru, každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil so správnym právnym záverom súdu prvého stupňa v napadnutom uznesení, že podľa hore citovaných ustanovení neboli v posudzovanej veci splnené podmienky na prerušenie konania. Odvolaciemu súdu je z jeho rozhodovacej činnosti známe, že Ústavný súd Slovenskej republiky ústavné sťažnosti žalobcu v skutkovo a právne totožných veciach pre nedostatok svojej právomoci odmieta (napr. v konaniach vedených pod sp. zn. I ÚS 92/2013, I. ÚS 293/2013, I. ÚS 355/2013, I. ÚS 264/2013, II. ÚS 392/2012, II. ÚS 460/2013, IV. ÚS 345/2013, IV. ÚS 346/2013, IV. ÚS 360/2013, IV. ÚS 518/2013 a ďalších). Z odôvodnení príkladmo uvedených uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky vyplýva, že argumentácia žalobcu ako sťažovateľa v podanej sťažnosti, ktorou odôvodnil návrh na prerušenie konania (a ktorú súčasne doložil k návrhu na prerušenie konania) je totožná s jeho argumentáciou použitou v sťažnostiach, ktorými sa ústavný súd už zaoberal a v ktorých žalobca (sťažovateľ) namietal právne závery všeobecných súdov rozhodujúcich o námietkach zaujatosti vznesených žalobcom v prvostupňových konaniach, ktorých predmetom boli jeho totožné nároky (náhrada majetkovej škody a nemajetkovej ujmy vzniknutej nesprávnym úradným postupom súdov prvého stupňa nerozhodnutím o žiadosti o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie

pre pohľadávku žalobcu, ktoré vznikli neplnením záväzkov vyplývajúcich z riadne označených Zmlúv o úvere) vznesené proti totožnému účastníkovi konania na strane žalovaného . Ústavný súd Slovenskej republiky v označených rozhodnutiach konštatoval, že Ústava ani zákon o ústavnom súde nepripúšťajú, aby si účastník konania zvolil medzi súdnymi orgánmi ochrany porušených základných práv a slobôd; naopak čl. 127 ods. 1 Ústavy jednoznačne požaduje vyčerpanie všetkých účastníkovi dostupných a účinných prostriedkov nápravy. Takýto postup vylučuje princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy a § 53 ods. 1 zákona č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov. Podľa vysloveného právneho názoru Ústavného súdu SR v predmetných konaniach (a teda aj v tomto konaní) existuje "iný súd", a to krajský súd, resp. Najvyšší súd Slovenskej republiky, ktoré sú povolané na poskytnutie ochrany základným právam sťažovateľa (žalobcu).

Vychádzajúc z hore uvedeného právneho názoru Ústavného súdu Slovenskej republiky je potom možné konštatovať správnosť právneho záveru súdu prvého stupňa o tom, že konanie vedené na Ústavnom súde SR o sťažnosti žalobcu na porušovanie základného práva zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj základného práva na spravodlivý súdny proces zaručeného čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 16.10.2012, č.k. 3NcC/162/2012 v otázke namietanej zaujatosti Okresného súdu Bratislava I, nie je dôvodom na prerušenie konania o veci samej na všeobecnom súde prvého stupňa.

Odvolačí súd považuje za potrebné zároveň zdôrazniť, že procesná otázka zákonného sudcu nie je ani otázkou predbežnou pre rozhodnutie vo veci samej, nakoľko otázku, či vo veci rozhodoval vylúčený sudca, môže preskúmať súd vyššieho stupňa v riadnom inštančnom postupe, na základe riadnych a mimoriadnych opravných prostriedkov.

Z uvedených dôvodov odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v časti napadnutej odvolaním, t.j. vo výroku o zamietnutí návrhu žalobcu na prerušenie konania podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p. ako vecne a právne správne potvrdil.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.